

PG II P 070/7/2011

dot. BPS/DSK-043-3258/11

SEKRETARIAAT SENATU

Warszawa, dnia 25.02.2011

nr 830

podpis

J. Kuciak W. Dobryniak

SEKRETARIAAT SENATU

Biuro Prac Senackich

Wzrost dnia 25.02.11

nr 1654 podpis

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Adam Kowalski

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego podczas 68 posiedzenia Senatu RP w dniu 12 stycznia 2011 roku, przekazane przez Wicemarszałka Senatu Marka Ziółkowskiego, uprzejmie informuję Pana Marszałka co następuje w zakresie podlegającym kompetencji prokuratury.

Departament Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Generalnej prowadzi od 1 kwietnia 2010 roku monitoring postępowań dotyczących przestępstw popełnianych na szkodę finansową Unii Europejskiej, w tym związanych z rolnictwem. Działanie to koncentruje się na gromadzeniu danych obejmujących: wskazanie jednostki prowadzącej i sygnatury sprawy, jednostki organizacyjnej, która wszczęła postępowanie, informację inicjującą postępowanie ze wskazaniem przedmiotu postępowania oraz kwalifikacji prawnej czynu i krótkiego jego opisu mechanizmu, wskazanie podejrzanych, ich danych osobowych, kwoty szkody, zastosowanych środków zapobiegawczych, podmiotów gospodarczych występujących w sprawie, kierowanych wniosków o międzynarodową pomoc prawną, jak również co do sposobu zakończenia postępowania przygotowawczego. Poza funkcją statystyczną, monitoring ten ma za zadanie ocenę stosowanych rozwiązań prawnych i systemowych, diagnozowanie problemów organów ścigania w tego typu postępowaniach oraz ocenę skuteczności podejmowanych działań. W ramach wskazanych czynności Prokuratura Generalna nie gromadzi jednak, co do zasady, informacji o zapadłych w tych sprawach orzeczeniach sądowych.

Na podstawie zgromadzonych informacji zauważyć natomiast można, iż w 2010 roku prokuratury prowadziły bądź nadzorowały ogółem 1540 postępowań dotyczących przestępstw popełnionych na szkodę funduszy unijnych, związanych z sektorem rolniczym. W tym samym okresie zakończono ogółem 1340 postępowań, w tym postanowieniem o odmowie wszczęcia – 914 postępowań, postanowieniem o umorzeniu - 224 postępowania, aktem oskarżenia - 165 postępowań, skierowaniem wniosku o warunkowe umorzenie postępowania – 13 spraw, postanowieniem o zawieszeniu postępowania – 22 sprawy, w inny sposób – 2 sprawy.

W poszczególnych prokuraturach apelacyjnych odnotowano następujący układ spraw.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku zarejestrowano w 2010 roku ogółem 56 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 50 postępowań, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 20 spraw; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 15 spraw; skierowaniem do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania przygotowawczego – 1 sprawę; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 9 spraw; postanowieniem o zawieszeniu postępowania – 7 spraw.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Gdańsku zarejestrowano w 2010 roku ogółem 75 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 60 postępowań, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 18 spraw; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 19 spraw; skierowaniem do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania przygotowawczego – 1 sprawę; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 22 sprawy.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Katowicach zarejestrowano w 2010 roku ogółem 138 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 130 postępowań, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 53 sprawy; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 122 sprawy; skierowaniem do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania przygotowawczego – 13 spraw; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 90 spraw; postanowieniem o zawieszeniu postępowania – 14 spraw.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Krakowie zarejestrowano w 2010 roku ogółem 47 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 39 postępowań, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 15 spraw; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 9 spraw;

skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 15 spraw.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Lublinie zarejestrowano w 2010 roku ogółem 116 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 95 postępowań, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 46 spraw; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 22 sprawy; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 24 sprawy; postanowieniem o zawieszeniu postępowania – 3 sprawy.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Łodzi zarejestrowano w 2010 roku ogółem 846 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 763 postępowania, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 693 sprawy; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 26 spraw; skierowaniem do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania przygotowawczego – 9 spraw; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 30 spraw; postanowieniem o zawieszeniu postępowania – 1 sprawę.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu zarejestrowano w 2010 roku ogółem 71 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 54 postępowania, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 22 sprawy; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 25 spraw; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 5 spraw; postanowieniem o zawieszeniu postępowania – 2 sprawy.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Rzeszowie zarejestrowano w 2010 roku ogółem 11 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 7 postępowań, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 3 sprawy; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 4 sprawy.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Szczecinie zarejestrowano w 2010 roku ogółem 79 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 59 postępowań, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 25 spraw; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 21 spraw; skierowaniem do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania przygotowawczego – 1 sprawę; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 12 spraw.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Warszawie zarejestrowano w 2010 roku ogółem 47 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 43 postępowania, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 5

spraw; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 26 spraw; skierowaniem do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania przygotowawczego – 1 sprawę; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 7 spraw; postanowieniem o zawieszeniu postępowania – 4 sprawy.

W jednostkach podległych Prokuraturze Apelacyjnej we Wrocławiu zarejestrowano w 2010 roku ogółem 51 postępowań objętych oświadczeniem Pana Senatora. Zakończono z tej kategorii 40 postępowań, w tym: postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania – 12 spraw; postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego - 16 spraw; skierowaniem do sądu aktu oskarżenia – 11 spraw; postanowieniem o zawieszeniu postępowania – 1 sprawę.

Analiza przedstawionych przez prokuratury apelacyjne informacji pozwala wnioskować, że większość spraw poruszonych w oświadczeniu Pana Senatora stanowią postępowania dotyczące doprowadzenia poszczególnych oddziałów Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do niekorzystnego rozporządzania mieniem poprzez przedkładanie przez zainteresowanych nierzetelnych lub nieprawdziwych wniosków o udzielenie dotacji w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w zakresie posiadanych w ramach jednolitej płatności obszarowej (JPO) działek ewidencyjnych oraz w ramach uzupełniającej płatności obszarowej (UPO) działek ewidencyjnych, czy też dotyczące przyznania dopłat bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania. W pozostałych przypadkach postępowania dotyczyły wyłudzeń kwot pieniężnych z dotacji w ramach różnych systemów operacyjnych dystrybuowanych na terenie Polski, na przykład przedkładania przez osoby prowadzące gospodarstwa rolne Regionalnym Oddziałom Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nierzetelnych wniosków oraz nierzetelnych bądź potwierdzających nieprawdę dokumentów o dofinansowanie w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006” mające na celu doprowadzenie tych podmiotów do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wypłatę nienależnych dotacji. W niemalże 70% z zakończonych w tym okresie spraw zapadła prawomocna decyzja o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego z uwagi na brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa lub w wyniku stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego w czynnie sprawcy. W większości spraw przyjęto kwalifikację prawną z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. art. 11 § 2 k.k. lub inne kombinacje tej

kwalfikacji poczynione na podstawie ustaleń faktycznych w poszczególnych sprawach. Jednostkami inicjującymi postępowania były głównie oddziały Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a także Policja i ABW (w ramach przeprowadzanych własnych czynności operacyjnych). W nielicznych przypadkach podstawę przeprowadzenia czynności stanowiły anonimowe doniesienia.

Przedstawiając Panu Marszałkowi powyższe, uprzejmie informuję, iż prokuratura nie jest uprawniona do oceny motywów kierowania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawiadomień o przestępstwie w sprawach wskazanych w oświadczeniu Pana Senatora. Zawiadomienia te podlegają natomiast ocenie prawnokarnej prokuratury, co znajduje wyraz w podejmowanych decyzjach merytorycznych kończących postępowanie. Zauważyć należy jednak, iż art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego nakłada na kierowników instytucji państwowych obowiązek zawiadomienia prokuratury lub Policji o popełnieniu każdego przestępstwa ściganego z urzędu, o którym instytucje te dowiedziały się w związku ze swą działalnością. Ocena, czy przestępstwo faktycznie zaistniało i jaka jest jego szkodliwość społeczna oraz co do okoliczności faktycznych sprawy pozostaje w wyłącznej kompetencji uprawnionych organów procesowych. Na podstawie analizy danych dotyczących tych postępowań, stwierdzić należy iż ocena, czy działanie sprawców było wynikiem omyłki, czy też świadomego ich ukierunkowania na wyłudzenie świadczeń przeprowadzana była każdorazowo wnikliwie i z należyłą starannością, bowiem 85 % spraw zakończonych zostało decyzją o odmowie wszczęcia postępowania bądź jego umorzeniu.

Andrzej Seremet